Ankenævnet for Forsikring

Den 6. maj 2015 blev i sag nr. 87008:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har gennem sin arbejdsgiver pensionsordning i PFA Pension, der blandt andet omfatter en kapitalpension med gennemsnitsrente. Han klager over, at selskabet ikke har tilbudt ham at konvertere kapitalpensionen til en aldersopsparing med gennemsnitsrente.

Pensionsbeskatningsloven blev ændret i 2012, hvorefter fradragsretten for indbetalinger på kapitalpension blev afskaffet, og der samtidigt blev indført en ny pensionsordning uden fradragsret betegnet aldersopsparing. Hvis en kapitalpension blev konverteret til en aldersopsparing inden for et kortere tidsrum, blev der med lovændringen indført mulighed for at opnå en skattefordel, idet der herved alene skulle svares afgift på 37,3 % i stedet for 40 %.

Selskabet har tilbudt klageren konvertering af hans kapitalpension med gennemsnitsrente til en aldersopsparing med markedsrente.

Klageren har gjort gældende, at selskabet ikke er berettiget til at betinge konverteringen og dermed hans mulighed for at udnytte skattefordelen af, at han overgår til et markedsrenteprodukt.

Selskabet har i sit afslag blandt andet henvist til, at der ikke er indgået aftale om en aldersopsparing, og at en ændring i skattelovgivningen ikke giver klageren krav på et tilbud om konvertering på bestemte vilkår.

I klageskema af 27/11 2014 til nævnet har klageren bl.a. anført:

> "Som sikkert bekendt blev det muligt med 2012-skattereformen at omlægge eksisterende kapitalpension til en ikke-fradragsberettiget aldersopsparing mod betaling af afgift på 37,3%. Hvis jeg ikke omlægger skal jeg svare 40,0%. Motivet er at nedbringe den offentlige gæld.
>
> PFA her nu tilbudt mig som ejer af en kapitalpension med gennemsnitsrente at omlægge denne, men kræver at jeg køber deres produkt ved navn PFA plus, der er et markedsrenteprodukt.
>
> Jeg kan altså ikke få min skattelettelse uden at jeg køber et produkt først og det ønsker jeg ikke.
>
> **Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?**
> At få min skattelettelse som loven giver mig ret til, uden at jeg skal tvinges til at købe et produkt først."

I selskabets brev af 19/12 2014 fremgår det bl.a.:

> "**Hvilken type forsikring er der tale om?**
> [Klageren] er via sin ansættelse i … [arbejdsgiver] omfattet af en pensionsforsikringsordning i PFA Pension. Ordningen indeholder udover en kapitalpension en livsvarig alderspension, en ophørende alderspension og en ratepension.
>
> Police nr. 2468644-1 udvisende indholdet af ordningen vedlægges som bilag A.
>
> **Hvori består uenigheden?**
> Forsikrede mener, at PFA Pension er forpligtede til at tilbyde ham at oprette en aldersopsparing i et gennemsnitsrenteprodukt i forbindelse med, at forsikrede ønsker at konvertere sin kapitalpension i PFA til en aldersopsparing.
>
> Forsikrede angiver ikke, hvad han støtter sit krav på rent juridisk - aftalegrundlag, lovhjemmel eller andet.
>
> PFA Pension har valgt at tilbyde selskabets pensionskunder, at de kan flytte deres kapitalpensioner over i PFA Plus, som er et markedsrenteprodukt, hvorefter kapitalpensionerne kan konverteres til aldersopsparinger. Dette tilbud har forsikrede også fået, men han har valgt ikke at acceptere det.
>
> **Sagsfremstilling**
> Forsikrede har via aftale med sin arbejdsgiver fået etableret en pensionsordning i PFA Pension, hvor det er aftalt, at forsikrede ved sin pensionering skal have en livsvarig alderspension, en ophørende alderspension, en ratepension og en kapitalpension. Disse pensioner kommer som udgangspunkt til udbetaling, når forsikrede fylder 65 år, men de kan førtidsudbetales til forsikrede fra hans 60. år, hvis han er fratrådt.

Skattelovgivningen har nu åbnet mulighed for, at kan man konvertere sin kapitalpension til en aldersopsparing mod, at man betaler afgiften af sin kapitalpension før tiden. Valgte man at konvertere i 2013 eller i 2014 fik man en afgiftsnedsættelse, som formentlig også fortsætter i 2015.

I aftalegrundlaget mellem henholdsvis forsikrede og PFA Pension og arbejdsgiver og PFA Pension er der ikke aftalt noget vilkår om, at forsikrede har krav på at have en aldersopsparing på sin pensionsordning.

PFA Pension har tilbudt forsikrede - som alle selskabets øvrige pensionskunder, at forsikrede kunne flytte sin kapitalpension over i PFA Plus, hvor selskabet har mulighed for at oprette en aldersopsparing, når afgiften af kapitalpensionen er blevet betalt. Dette tilbud har forsikrede som nævnt ovenfor ikke taget imod, og derfor fortsætter hans pensionsopsparing på de vilkår, som der er aftalt mellem parterne.

Der forefindes i lovgivningen intet krav om, at pensionsinstitutterne skal tilbyde deres pensionskunder afgiftsberigtigelse og aldersopsparing. Dette fremgår direkte af en kommentar fra Skatteministeriet *(bilag B, side 15)* i forbindelse med lovforslag L55, hvor forlængelsen til 2015 bliver foreslået: *'Ligesom muligheden for rabat ved omlægning af kapitalpension til aldersforsikring eller aldersopsparing er et tilbud, som det står kunderne og pensionsinstitutterne frit for at tage imod,.....'*

Det bemærkes, at der er selskaber, der slet ikke tilbyder deres kunder muligheden for at oprette en aldersopsparing - hverken i gennemsnitsrente eller markedsrente, hvilket som nævnt ovenfor heller ikke er i strid med lovgivningen.

[Det bemærkes, at der efter Pensionsbeskatningsloven ikke er noget til hinder for, at indbetaling til kapitalpension fortsætter efter 1. januar 2013, men der ville ikke være nogen fradragsret for indbetalingen, og der skal fortsat betales afgift ved udbetalingen. Kapitalpensionen bliver således ikke afskaffet, men den giver ikke længere mulighed for den fordelagtige skattemæssige behandling i form af fradrag.]

Parterne har mail-korresponderet *(bilag C)* med hinanden omkring tvistepunktet i perioden 14/10 2014 til 27/11 2014 i forbindelse med, at forsikrede klagede over PFA Pensions afslag på at imødekomme forsikredes ønske om aldersopsparing i gennemsnitsrente.

Konklusion
PFA Pension er ikke juridisk forpligtet til at tilbyde forsikrede, at hans kapitalpension kan afgiftsberigtiges ved oprettelse af en aldersopsparing i et gennemsnitsrentemiljø.

PFA Pension kan således ikke pålægges at tilbyde forsikrede at oprette en alderspension i gennemsnitsrente, som forsikrede kræver."

I klagerens mail af 11/1 2015 til nævnet hedder det bl.a.:

I punktet 'Hvori består uenigheden' skriver PFA urigtigt: 'Forsikrede mener at PFA er forpligtet til at tilbyde ham at oprette en aldersopsparing i et gennemsnitsrenteprodukt i forbindelse med, at forsikrede ønsker at konvertere sin kapitalpension i PFA til en aldersopsparing'.

Jeg har spurgt PFA om det juridiske grundlag for deres handlemåde uden at få et fyldestgørende svar.

Jeg kan se at PFA forsvarer deres handlemåde ved at argumentere for at de ikke er forpligtet til at tilbyde skattelettelse (rabat) og refererer til en kommentar fra Skatteministeriet bilag B, side 15, hvor der står: 'Ligesom muligheden for rabat ved omlægning af kapitalpension til aldersforsikring eller aldersopsparing er et tilbud, som det står kunderne og pensionsinstitutterne frit for at tage imod, vil forlængelsen til 2015 være et tilbud til de pågældende'.

Da PFA har valgt at afgiftsberigtige er dette svar i bedste fald ligegyldigt, og kan tolkes som om PFA mener de har givet gaver, som kunderne burde takke dem for. Det besvarer ikke det helt fundamentale spørgsmål om PFA er frit stillet med hensyn til hvilke krav de kan stille til deres kunder for at disse kan opnå en afgiftsberigtigelse? Det er jo også frivilligt at beslutte sig for at tage kørekort, men det betyder ikke at man frit kan vælge hvordan man vil køre.

Jeg har ikke formået at få PFA til at svare på det spørgsmål og har derfor spurgt Finansministeriet. Jeg afventer svar.

Problemstillingen er meget enkel. Kan PFA kræve at jeg skal købe deres produkt PFA plus for at jeg kan få min skattelettelse, og dermed som privat firma de facto bestemme hvor meget jeg skal betale i skat? Med andre ord, kan det virkelig være rigtigt, at private firmaer lovligt kan kræve at borgeren skal købe en vare før denne kan få en af staten given lovbestemt skattelettelse?

Hvis svaret på spørgsmålet er nej, så bryder PFA reglerne, og PFA må agere derefter. Hvis svaret er ja, er deres handlemåde så ansvarspådragende?

Jeg kunne sige nej til tilbuddet, men dermed tvinger PFA mig til at sige nej til skattelettelsen. Siger jeg ja for at få min skattelettelse skal jeg acceptere tilbuddet hvorved jeg forsikringsmæssigt bliver stillet dårligere mht. til risici, og det må være ansvarspådragende.

Enhver der har fulgt med i dagspressen ved at pensionsinstitutterne ikke er tilhængere af muligheden for afgiftsberigtigelse. F. eks i bilag B side 12-14, siger Forsikring & Pension: 'Forsikring & Pension (F&P) bemærker, at da regeringen gav mulighed for - og incitament til — at betale afgift på kapitalpension up front, advarede F&P mod denne fremrykning, idet den afregnede afgift kommer til at mangle i det offentlige budget i fremtiden'.

Når PFA så alligevel 'frivilligt' tilbyder deres kunder en afgiftsberigtigelse så må der have været vægtige grunde til det. Hvis de virkelig er så bekymrede for statens fremtidige økonomi, så kunne de jo bare have sagt nej. Det gjorde de ikke.

Når PFA således modvilligt har tilbudt afgiftsberigtigelse har de set muligheden for at slippe af med kapitalpensionsordninger med gennemsnitsrente ved at kræve at kunden skal overgå til en markedsrente ordning (PFA plus) hvis denne vil have sin skattelettelse.

Enhver ved at pensionsinstitutterne står i kø for at komme af med gennemsnitsrente ordninger til fordel for markedsrente ordninger, da pensionsinstitutterne så ikke længere er forpligtet til at opnå et bestemt afkast. Dette tvinger til gengæld kunden til at påtage sig en større risiko. At påtage sig større risici er jo stik imod pensions branchens, og hermed også PFAs, egne anbefalinger for kunder der nærmer sig pensionstidspunktet, hvilket er si-

tuationen her. PFAs handlemåde viser at selskabet har tænkt mere på sig selv end på kunden. Det blev også bekræftet af PFA selv ved orienteringsmødet hos … [arbejdsgiver] den 9. oktober 2014, hvor PFA repræsentanten direkte adspurgt om hvorfor PFA havde valgt at gøre som de gjorde, svarere, at det var det nemmeste og billigste for selskabet.

Konklusion

Hvis PFA overholder lovens regler, så medfører PFAs tilbud at jeg forsikringsmæssigt bliver stillet dårligere, og det må være ansvarspådragende. Hvis PFA ikke følger lovens regler, må PFA bringes til at følge disse."

Parterne har herefter haft yderligere indlæg for nævnet.

Nævnet har fået forelagt sagens bilag, herunder parternes korrespondance og relevant materiale og forarbejder til ændringen af pensionsbeskatningsloven.

I de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. 196 af 14/8 2012 til ændring af pensionsbeskatningsloven mv. er det bl.a. anført:

"Det foreslås, at afgiftssatsen ved overførsler og konverteringer af eksisterende kapitalpensioner, herunder supplerende engangsydelser, til aldersopsparing og -forsikring, henholdsvis supplerende engangssum i det første år af indfasningen af skattereformen - 2013 - kun er 37,3 pct. i stedet for 40 pct. Hermed får personer med en eksisterende kapitalpension en tilskyndelse til at omlægge pensionsordningen, idet de vil opnå en skattebesparelse svarende til 2,7 pct. af formuen. Det vil dog ikke alene være skatterabatten på 2,7 pct., der afgør den enkelte borgers valg om at fremrykke beskatningen af eksisterende kapitalpensionsordninger i 2013. Andre parametre vil således skulle tages i betragtning. Først og fremmest skal vilkårene for den konkrete aldersforsikring m.v. naturligvis sammenholdes med vilkårene for kapitalpensionen, herunder hvilke omkostninger, der er forbundet med aldersforsikringen sammenlignet med kapitalpensionen, og hvilke kurstab kunden eventuelt må realisere i forbindelse med overførslen eller konverteringen for at betale afgiften."

Ved en ændring af pensionsbeskatningsloven i 2014 blev muligheden for at opnå en skattefordel ved konvertering af en kapitalpension til en aldersopsparing forlænget til og med 2015. I forarbejderne til lovændringen fremgår det af et høringsskema, at Skatteministeriet bl.a. har bemærket:

"Ligesom muligheden for rabat ved omlægning af kapitalpension til aldersforsikring eller aldersopsparing er et tilbud, som det står kunderne og pensionsinstitutterne frit for at tage imod, vil forlængelsen til 2015 være et tilbud til de pågældende.

6. 87008

I høringsskemaet fremgår endvidere en bemærkning fra en interesseorganisation om, at en del pensionskunder er afskåret fra rabatten, fordi deres pensionsselskab ikke giver dem mulighed for at foretage omlægning til aldersopsparing. Hertil har Skatteministeriet anført:

> "Skattelovgivningen kan ikke pålægge pensionsinstitutterne at tilbyde kunderne muligheden for at fremrykke afgiftsbetalingen. Formelt set hviler den enkelte kapitalpension på en civilretlig aftale mellem pensionsopspareren og pensionsselskabet."

Nævnet udtaler:

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet ikke anledning til at kritisere selskabets afslag på at tilbyde klageren en konvertering til aldersopsparing på gennemsnitsrentevilkår.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at en pensionsordning bygger på en civilretlig aftale mellem selskabet og forsikringstageren/dennes arbejdsgiver. En ændring af den skattemæssige regulering har derfor som udgangspunkt ikke betydning for de nærmere vilkår, der tilbydes eller aftales af parterne.

Derudover har nævnet lagt vægt på, at den konkrete ændring af pensionsbeskatningsloven ikke indeholder holdepunkter for at fravige ovennævnte udgangspunkt. Skatteministeriet har således i et høringsnotat til lovændringen bemærket, at pensionsinstitutterne ikke gennem skattelovgivningen kan pålægges at tilbyde kunderne en mulighed for at fremrykke afgiftsbetalingen ved konvertering, og at der alene er tale om et tilbud, som det står pensionsselskaber såvel som kunder frit for at tage i mod. Endvidere er det i forarbejderne til 2012-lovændringen bemærket, at den enkelte borgers vurdering af, hvorvidt tilbuddet skal udnyttes afhænger af andre parametre end skatterabatten, herunder de konkrete vilkår for aldersforsikringen. Efter nævnets opfattelse er der herved ikke tilsigtet en regulering af de nærmere vilkår for et eventuelt tilbud om konvertering til aldersopsparing.

Endelig har nævnet lagt vægt på, at klageren efter det oplyste har mulighed for at fortsætte sin nuværende kapitalpensionsordning med gennemsnitsrente – dog uden fradragsret. Konverteringen til aldersopsparing må herved betragtes som en nytegning, der på baggrund af ovenstående ikke giver klageren krav på at kunne ske på gennemsnitsrente vilkår.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand